

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 639/2018-36

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 15. januára 2020 v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) a Miloša Maďara prerokoval prijatú ústavnú sťažnosť sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátkou JUDr. Emíliou Korčekovou, Malacká cesta 5680/2B, Pezinok, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Pezinok v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 895/2008 v období po právoplatnosti nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. III. ÚS 45/2013-31 z 12. marca 2013 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho

záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Pezinok v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 895/2008 v období po právoplatnosti nálezů Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. III. ÚS 45/2013-31 z 12. marca 2013 p o r u š e n é b o l i .

2. Okresný súd Pezinok je p o v i n n ý uhradiť [REDAKOVANÉ] trovy konania v sume 315,84 € (slovom tristopäťnásť eur a osemdesiatštyri centov) na účet jeho právnej zástupkyne JUDr. Emílie Korčekovej, Malacká cesta 5680/2B, Pezinok, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

3. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti [REDAKOVANÉ] n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutého konania a sťažostná argumentácia

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. IV. ÚS 639/2018-16 z 22. novembra 2018 prijal podľa vtedy platného a účinného § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov na ďalšie konanie ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), v časti, ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na pojednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Pezinok (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 895/2008 (ďalej aj „napadnuté konanie“) v období po právoplatnosti nálezů ústavného súdu č. k. III. ÚS 45/2013-31 z 12. marca 2013. Vo zvyšnej časti ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol ako neprípustnú.

2. Ústavná sťažnosť bola pôvodne pridelená sudkyňi spravodajkyňi Ľudmile Gajdošíkovej, ktorej 16. februára 2019 uplynulo funkčné obdobie. Do 16. februára 2019 nebola ústavná sťažnosť sťažovateľa prerokovaná, preto bola v súlade s čl. X bodom 5 písm. b) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 v znení dodatku č. 1 schváleného 16. októbra 2019 náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov prerozdelená a 17. októbra 2019 pridelená sudcovi spravodajcovi Rastislavovi Kaššákovi.

3. Podľa čl. II bodu 5 rozvrhu práce schváleného na zasadnutí pléna ústavného súdu 4. decembra 2019 na obdobie od 1. januára 2020 do 31. decembra 2020 (ďalej len „rozvrh práce“) je na konanie vo veciach patriacich do pôsobnosti senátov ústavného súdu v jednotlivých prípadoch príslušný ten senát ústavného súdu, ktorého členom je sudca spravodajca, ktorému bola vec pridelená. V súlade s čl. II bodom 3 písm. a) rozvrhu práce pri predkladaní pridelených vecí do senátu sudcom spravodajcom Rastislavom Kaššákom pracuje prvý senát ústavného súdu v zložení Jana Baricová, predsedníčka senátu, Rastislav Kaššák a Miloš Maďar. Ústavnú sťažnosť sťažovateľa preto prerokoval senát v zložení uvedenom v záhlaví tohto rozhodnutia.

4. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že v napadnutom konaní sa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalobca“), žalobou podanou okresnému súdu 8. januára 2007 domáhal proti sťažovateľovi v právnom postavení žalovaného zaplata sumy 21 191,93 € s príslušenstvom z dôvodu neuhradenia odmeny za poskytnuté právne služby.

5. Na základe ústavnej sťažnosti sťažovateľa už ústavný súd nálezom č. k. III. ÚS 45/2013-31 z 12. marca 2013 vyslovil, že základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru boli v napadnutom konaní postupom okresného súdu porušené. Ústavný súd prikázal okresnému súdu konať bez zbytočných prietáhov a sťažovateľovi priznal finančné zadosťučinenie v sume 500 € a trovy konania v sume 269,58 €.

6. Rozsudkom sp. zn. 5 C 895/2008 zo 4. decembra 2017, ktorý nadobudol právoplatnosť 14. februára 2018, okresný súd žalobu v celom rozsahu zamietol a sťažovateľovi priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu s tým, že o výške trov konania rozhodne okresný súd samostatným uznesením.

7. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti poukazuje na to, že okresný súd ho „zmätočným“ prípisom z 24. júla 2018 „vadne“ vyzval, aby „v právnej veci údajného žalobcu: ENERGOSEKVIS Janda s.r.o. (neexistentný subjekt - lusturuj v Obchodním rejstříku ČR) v lehote do 3 dní doručil súdu vyčíslenie trov konania, ak si ich uplatnil. Na túto výzvu sťažovateľ reagoval podaním do podateľne porušovateľa dňa 06.08.2018“.

8. Sťažovateľ namieta, že ani po vydaní nálezov ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 45/2013 z 12. marca 2013 okresný súd riadne vo veci nekoná, pretože o výške trov konania dosiaľ nerozhodol. Sťažovateľ preto tvrdí, že „stav jeho právnej neistoty o výsledok konania pri posudzovaní ako CELKU trvá už viac ako 11 ROKOV a 8 MESIACOV, teda EXTRÉMNE DLHO, čo je z ústavnoprávneho hľadiska neprijateľné a neakceptovateľné“. Z obsahu ústavnej sťažnosti je zrejmé, že argumentácia sťažovateľa sa týka fázy rozhodovania okresného súdu o trovách konania, pričom v tejto súvislosti sťažovateľ argumentuje, že okresný súd nekoná riadne, keďže mu dosiaľ nedoručil rozhodnutie o trovách konania. Ďalej uvádza, že vzniknuté prietahy v konaní nespôsobil ani k nim žiadnym spôsobom neprispel, pričom podľa názoru sťažovateľa nejde o vec, ktorá by bola skutkovo alebo právne zložitá.

9. Na základe už uvedených skutočností sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie rozhodol nálezom, v ktorom vysloví, že základné právo sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 5 C 895/2008 porušené bolo a prikáže okresnému súdu v napadnutom konaní konať bez zbytočných prietahov. Súčasne sa sťažovateľ domáha priznania finančného zadosťučinenia v sume 11 000 € a náhrady trov konania v sume 315,84 €.

II.

Vyjadrenie okresného súdu a replika sťažovateľa

10. V súvislosti s oznámením ústavného súdu o prijatí ústavnej sťažnosti sťažovateľa na ďalšie konanie okresný súd zaujal stanovisko podaním sp. zn. Spr. 190/18 zo 14. januára 2019, v ktorom podpredsedníčka okresného súdu podrobne opísala chronologický priebeh konania v období po vydaní nálezu ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 45/2013 z 12. marca 2013 a súčasne uviedla:

„... Vec je priemerne skutkovo zložitá, vyžaduje však obsiahlejšie právne posúdenie. Súd podľa môjho názoru konal, pojednávania boli vytyčované v primeraných lehotách, avšak kvôli obštrukciám zo strany sťažovateľa, boli opakovane odročované. Správanie sa sťažovateľa sa javí ako účelové, pretože si musel byť vedomý, že svojimi žiadosťami o odročenia pojednávania prispieva k predlžovaniu konania a je paradoxné, že dĺžku konania teraz sám namieta...“

Súčasne podpredsedníčka okresného súdu vyjadrila súhlas s upustením od ústneho pojednania ústavnej sťažnosti.

11. Sťažovateľ k vyjadreniu okresného súdu stanovisko nezaujal. Podaním doručeným ústavnému súdu 30. januára 2019 prostredníctvom svojej právnej zástupkyne oznámil, že netrvá na ústnom pojednaní veci.

12. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 58 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil v danej veci od ústneho pojednania, pretože po oboznámení sa s ústavnou sťažnosťou, stanoviskami účastníkov konania, ako aj s obsahom spisu dospel k záveru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

III.

K obsahu súdneho spisu okresného súdu v napadnutom konaní

13. Ústavný súd z obsahu ústavnej sťažnosti, ako aj na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu okresného súdu zistil tieto podstatné skutočnosti o priebehu napadnutého konania v časti týkajúcej sa rozhodovania okresného súdu o náhrade trov konania:

- 4. decembra 2017 sa vo veci konalo pojednávanie, na ktorom sa vyjadrili účastníci konania, boli prednesené záverečné reči a bol vyhlásený rozsudok, ktorým súd žalobu v celom rozsahu zamietol a priznal sťažovateľovi nárok na náhradu trov konania s tým, že o ich výške bude rozhodnuté samostatným uznesením. Uvedený rozsudok nadobudol právoplatnosť 14. februára 2018,

- 16. júla 2018 bola okresnému súdu doručená žiadosť sťažovateľa o poskytnutie informácie o stave konania po vydaní rozsudku,

- 24. júla 2018 okresný súd vyzval sťažovateľa na vyčíslenie trov právneho zastúpenia,

- 6. augusta 2018 – bola okresnému súdu doručená odpoveď sťažovateľa na výzvu,

- 3. januára 2019 – okresný súd uznesením rozhodol o výške trov konania tak, že žalobca nemá povinnosť zaplatiť sťažovateľovi náhradu trov konania,

- 7. januára 2019 okresný súd uznesenie o výške trov konania expedoval účastníkom napadnutého konania.

IV.

Právomoc ústavného súdu, ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu a vyhodnotenie postupu okresného súdu

14. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

15. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov. Súčasne sa domáha aj vyslovenia porušenia práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

16. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07, IV. ÚS 90/2010).

17. Ústavný súd pri rozhodovaní o ústavných sťažnostiach, v ktorých sa namieta porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v zmysle ktorej je účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím (m. m. IV. ÚS 221/04).

18. Základnou povinnosťou súdu je zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník konania obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

19. Povinnosť súdu a sudcu konať bez prietáhov podľa právnej úpravy účinnej od 1. júla 2016 je *expressis verbis* zakotvená ako základný princíp civilného sporového konania v čl. 17 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších

predpisov (ďalej aj „CSP“), podľa ktorého súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným priet'ahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

20. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitost' veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou ESĽP ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (m. m. II. ÚS 32/02, III. ÚS 241/2017, IV. ÚS 187/07). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj ústavnú sťažnosť sťažovateľa.

21. Ústavný súd konštatuje, že v danom prípade bolo napadnuté konanie v čase podania ústavnej sťažnosti vo veci samej právoplatne skončené (rozsudok okresného súdu č. k. 5 C 895/2008-480 zo 4. decembra 2017 nadobudol právoplatnosť 14. februára 2018, pozn.), a teda konanie prebiehalo už len vo fáze týkajúcej sa rozhodovania o výške trov konania, keďže o nároku na náhradu trov konania rozhodol okresný súd spolu s výrokom vo veci samej podľa § 262 ods. 1 CSP. Všeobecný súd rozhoduje o trovách konania podľa vopred ustanovených zásad a podľa úkonov, ktoré boli v konaní vykonané stranami sporu a ich právnymi zástupcami, preto ústavný súd postup pri rozhodovaní o trovách konania nepovažuje za právne zložitý a taký, ktorý by vykazoval osobitnú náročnosť. Rozhodovanie o trovách konania je rutinnou záležitosťou každodennej praxe súdov, preto výrazné predĺženie postupu súdu v napadnutom konaní nie je dôvodné. Pokiaľ teda ide o prvé kritérium, t. j. právnu a skutkovú zložitost' napadnutého konania, je potrebné dospieť k záveru, že konanie v uvedenej fáze (rozhodovanie o výške trov konania podľa § 262 ods. 2 CSP) nemožno považovať za právne ani skutkovo zložené.

22. V konaní o ústavnej sťažnosti týkajúcej sa porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov ústavný súd okrem zložitosti veci skúma

aj to, akým spôsobom sa na priet'ahoch konania podiel'a osoba, ktorá podala ústavnú s'tažnosť vo veci porušenia jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

23. Ústavný súd v danom prípade nevzhladol v správaní s'tažovateľa žiadnu okolnosť, na základe ktorej by mu mohol byť pričítaný podiel na veci, v akom sa nachádzala v čase podania ústavnej s'tažnosti. Naopak, aktivitu s'tažovateľa možno vidieť v žiadosti s'tažovateľa zo 16. júla 2018 adresovanej okresnému súdu o poskytnutie informácie o stave konania po vydaní rozsudku vo veci samej.

24. Ústavný súd napokon hodnotil samotný postup okresného súdu v napadnutom konaní ako tretie kritérium pre posúdenie vzniku zbytočných priet'ahov a s tým spojené porušenie základného práva s'tažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Vzhľadom na to, že s'tažovateľ v ústavnej s'tažnosti namieta vznik zbytočných priet'ahov vo fáze konania, v ktorej mal okresný súd rozhodnúť len o výške trov konania, ústavný súd hodnotil postup okresného súdu v súvislosti s možným vznikom priet'ahom len vo vzťahu k fáze konania po právoplatnom rozhodnutí vo veci samej, t. j. po 14. februári 2018.

25. Z obsahu spisu okresného súdu vedeného pod sp. zn. 5 C 895/2008 vyplýva, že od právoplatnosti rozsudku vo veci samej (14. februára 2018), ktorým okresný súd rozhodol o zamietnutí žaloby a taktiež o nároku na náhradu trov konania, uplynulo do právoplatnosti rozhodnutia okresného súdu o výške trov konania (11. marca 2019) takmer 13 mesiacov. Okresný súd bol nečinný približne 11 mesiacov, keďže o výške trov konania rozhodol až uznesením z 3. januára 2019. Ústavný súd zastáva názor, že aj napriek tomu, že rozhodovanie o trovách konania sa od účinnosti Civilného sporového poriadku, t. j. od 1. júla 2016, člení na dve samostatné fázy (rozhodovanie o nároku na náhradu trov konania podľa § 262 ods. 1 CSP a v bezprostrednej nadväznosti rozhodovanie o výške trov konania), nemožno dobu takmer 13 mesiacov, ktorú okresný súd potreboval na to, aby právoplatne rozhodoval o výške trov konania, považovať za primeranú. Ústavný súd akcentuje, že aj keď Civilný sporový poriadok neustanovuje žiadnu lehotu, v ktorej je súd

povinný rozhodnúť o výške trov konania podľa § 262 ods. 2 CSP po právoplatnom rozhodnutí o nároku na náhradu trov konania, aj v tejto fáze konania je súd povinný rešpektovať základný princíp hospodárnosti konania vyjadrený v čl. 17 CSP.

26. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje aj na rozsudok ESLP v prípade Čičmanec proti Slovenskej republike (rozsudok z 28. 6. 2016 k sťažnosti č. 65302/11), ktorým ESLP rozhodol okrem iného aj o tom, že dĺžka konania napadnutého sťažnosťou nespĺňala požiadavku primeranej lehoty podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (a to aj napriek skutočnosti, že toto konanie v čase podania ústavnej sťažnosti prebiehalo podobne ako v tomto prípade už len vo fáze týkajúcej sa trov konania). ESLP v bode 50 uvedeného rozsudku konštatoval, že čl. 6 ods. 1 dohovoru vyžaduje, aby všetky stupne konania týkajúce sa rozhodovania o občianskych právach a záväzkoch vrátane konania nasledujúceho po rozsudku v merite veci (čo zahŕňa aj fázu konania týkajúcu sa trov) boli rozhodnuté v primeranej lehote.

27. Vychádzajúc z týchto skutočností, ústavný súd dospel k záveru, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 895/2008 došlo vo fáze rozhodovania o trovách konania k vzniku zbytočných prietáhov, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

V.

Prikázanie vo veci konať a priznanie primeraného finančného zadost'učinenia

28. Podľa § 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže prikázať, aby ten, kto porušil základné práva a slobody sťažovateľa svojou nečinnosťou, vo veci konal.

29. Hoci ústavný súd rozhodol, že základné právo sťažovateľa na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (rovnako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) bolo postupom okresného súdu porušené (bod 1 výroku nálezu), ústavný

súd vo výroku tohto nálezu v tomto štádiu konania neprikázal, aby okresný súd vo veci konal bez zbytočných prietáhov v zmysle čl. 127 ods. 2 druhej vety ústavy (bod 3 výroku nálezu). V čase rozhodovania ústavného súdu o ústavnej sťažnosti sťažovateľa totiž bolo konanie právoplatne skončené, keďže okresný súd samostatným uznesením sp. zn. 5 C 895/2008 z 3. januára 2019 s právoplatnosťou 11. marca 2019 rozhodol o výške trov konania tak, že žalobca nemá povinnosť zaplatiť sťažovateľovi náhradu trov konania.

30. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

31. Sťažovateľ sa v ústavnej sťažnosti domáha priznania finančného zadosťučinenia v sume 11 000 €, čo zdôvodňuje dĺžkou zbytočných prietáhov v konaní, ako aj s nimi spojenú ujmu, ktorá mu vznikla, pričom danú sumu považuje sťažovateľ za primeranú.

32. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušenia základného práva (IV. ÚS 210/04). Právo na poskytnutie primeraného finančného zadosťučinenia však nie je absolútne. Finančné zadosťučinenie má povahu sekundárnej kompenzácie, preto nárok na jeho priznanie nevzniká pri každom porušení základného práva alebo slobody. Už samotné deklarovanie porušenia základného práva alebo slobody ústavným súdom totiž predstavuje významnú súčasť zadosťučinenia pre sťažovateľa.

33. Ústavný súd v danom prípade pri rozhodovaní o návrhu sťažovateľa na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia zohľadnil skutočnosť, že napadnuté konanie sa v čase podania ústavnej sťažnosti nachádzalo už len vo fáze rozhodovania okresného súdu o výške trov konania, ktoré navyše bolo v čase rozhodnutia ústavného súdu o prijatej ústavnej sťažnosti právoplatne skončené uznesením z 3. januára 2019, ktorým okresný súd rozhodol, že žalobca nie je povinný zaplatiť sťažovateľovi trovy konania. Z tohto dôvodu ústavný súd považoval už len samotné konštatovanie porušenia základného práva

sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (rovnako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) za dostatočné, preto návrhu sťažovateľa na priznanie finančného zadosťučinenia nevyhovel (bod 3 výroku).

34. Ústavnému súdu je súčasne z jeho rozhodovacej činnosti známe, že sťažovateľ v jednotlivých konaniach všeobecných súdov účelovo využíva procesné práva v záujme dosiahnutia vyslovenia porušenia jeho práv a následného priznania finančného zadosťučinenia. Takéto správanie sťažovateľa podľa názoru ústavného súdu hraničí so zneužívaním práva, ktorého zákaz bol transponovaný i do procesných predpisov (čl. 5 CSP).

VI.

Trovy konania

35. Podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti nahradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania.

36. Ústavný súd v súlade s § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde napokon rozhodol aj o náhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v súvislosti s jeho právnym zastupovaním v konaní pred ústavným súdom. Pri rozhodovaní ústavný súd vychádzal z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2017, ktorá bola 921 €, keďže išlo o úkony právnej služby vykonané v roku 2018. Vzhľadom na to, že sťažovateľom vyčíslená suma trov právneho zastúpenia nepresiahla výšku, ktorá by mu patrila v zmysle § 11 ods. 3 a § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) za 2 úkony právnej služby vyplývajúce z obsahu spisu vykonané v roku 2018 (1. prevzatie a príprava právneho zastúpenia, 2. podanie ústavnej sťažnosti), ústavný súd priznal sťažovateľovi náhradu trov právneho zastúpenia v požadovanej výške 315,84 €.

37. Priznanú náhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyni sťažovateľa JUDr. Emílie Korčekovej v lehote uvedenej v bode 2 výroku tohto nálezu (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 CSP).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. januára 2020

Jana Baricová
predsedníčka senátu